25/03/2022

Πειραιώς: Η Εκκλησία μπροστάρισσα και οδηγός στον αγώνα για ελευθερία

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Πανηγυρικά εορτάσθηκε ο Ευαγγελισμός της Υπεραγίας Θεοτόκου στον ομώνυμο ιερό Ναό του Πειραιά και η 93η επέτειο από της 25ης Μαρτίου 1929 κατά την οποία εμφανίστηκε δύο φορές η Υπεραγία Θετόκος εντός του Ιερού Ναού όπως καταγράφηκες στις εφημερίδες της εποχής και ευλόγησε τους συνηγμένους πιστούς.

Κατά την ομιλία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ μεταξύ άλλων τόνισε:" Ο Θεός στο πρόσωπο της Παναγίας, τοποθετεί μία γέφυρα μεταξύ ουρανού και γης. Η στιγμή του Ευαγγελισμού είναι η αρχή της Αναγέννησης του ανθρωπίνου γένους και της αποκατάστασής του στην αγάπη του Θεού, στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού."

Ο Ναός χτίστηκε για την ποιμαντική διακονία των προσκυνητών της Ιεράς Εικόνος της Παναγίας της Τήνου, οι οποίοι δεν μπορούσαν να επιτύχουν το προσκύνημά τους λόγω των επικρατουσών τότε συνθηκών ναυσιπλοΐας. Ιερούργησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ, ο οποίος τέλεσε πανηγυρική δοξολογία διά την ολοκλήρωση της ανακαινίσεως των αγιογραφιών του Ιερού Ναού και του δαπέδου με πρόφρονα δωρεά των Μεγάλων Ευεργετών Αθανασίου και Μαρίνης Μαρτίνου. Ταυτοχρόνως καθιερώθηκε η μαρμαρόγλυπτος νέα Αγία Τράπεζα του Ιερού Ναού που προέκυψε από την τροποποίηση της παλαιάς Αγίας Τραπέζης.

Ο Σεβασμιώτατος κατά την ομιλία του είπε τα ακόλουθα:

Η 25η Μαρτίου από τη δημιουργία του πρώτου ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους και εντεύθεν, προσέλαβε για εμάς τους Έλληνες διπλή διάσταση. **Η πρώτη είναι η εκκλησιαστική, καθώς την ημέρα αυτή εορτάζουμε την κορυφαία εορτή του Ευαγγελισμού της Παναγίας. Η δεύτερη είναι εθνική, καθώς σήμερα έρχεται στο νού και πάλιν το θαύμα της Επαναστάσεως και της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας, ύστερα από μία μαρτυρική περίοδο τετρακοσίων χρόνων Τουρκικής σκλαβιάς.**

Με τον Ευαγγελισμό της Υπεραγίας Θεοτόκου αρχίζει να εξυφαίνεται το Μυστήριο της Θείας Οικονομίας· το σχέδιο της αγάπης του Θεού για τη σωτηρία του κόσμου. Κατά τον Άγιον Μάξιμον τον Ομολογητήν: «Ποίος άνθρωπος μπορεί να συλλάβει το άπειρο βάθος του Μυστηρίου του Ευαγγελισμού;

Ο Θείος Λόγος γίνεται εκείνο που δεν ήταν, δηλαδή άνθρωπος· και γινόμενος άνθρωπος μένει πάλι εκείνο που ήταν, δηλαδή Θεός. Αλλά και η Παναγία έγινε εκείνο που ήταν πρώτα, δηλαδή Παρθένος! Μυστήρια, που, αν δεν πιστεύει ο άνθρωπος στην αγάπη και την παντοδυναμία του Θεού, όσο και να παιδέψει το μυαλό του, δεν πρόκειται να κατανοήσει». Μπροστά στο θαύμα του Ευαγγελισμού ο λεγόμενος ορθός λόγος υποφέρει. **Η ανθρώπινη επιστημοσύνη παρανοεί.**

Οι άνθρωποι της πίστης, όμως το προσεγγίζουν με άπειρη ευγνωμοσύνη στο έλεος του Θεού. **Ο Θεός στο πρόσωπο της Παναγίας, τοποθετεί μία γέφυρα μεταξύ ουρανού και γης. Η στιγμή του Ευαγγελισμού είναι η αρχή της Αναγέννησης του ανθρωπίνου γένους και της αποκατάστασής του στην**

αγάπη του Θεού, στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού.

Ο άσαρκος Λόγος της Παλαιάς Διαθήκης ανέμενε αιώνες το κατάλληλο πρόσωπο για να την καταστήσει Μητέρα Του, και δι' Αυτής να εισέλθει στην ανθρωπότητα. Οπότε, ο «άοικος» Θεός απέκτησε «οίκον», διά της μακαρίας και ευλογημένης αυτής γυναικός, της αειπαρθένου Μαρίας.

Κατά τον ιερό Νικόλαο Καβάσιλα, η Παναγία με τους αγώνες της και την όλη ζωή της, αλλά κυρίως με τη χάρη του Θεού, «θεόν προς έρωτα κινεί των ανθρώπων τω εαυτής ελκύσασα κάλλει», δηλαδή απέκτησε μέσα στα Άγια των Αγίων το ψυχικό-πνευματικό κάλλος και έτσι είλκυσε τον έρωτα του Θεού προς τους ανθρώπους.

Η εικόνα αυτή από τον επίγειο έρωτα χρησιμοποιείται εδώ για να δείξει το κάλλος της Παναγίας, αλλά και τον έρωτα του Θεού προς τους ανθρώπους. Τόσο το κάλλος όσο και ο έρωτας προκλήθηκαν από τη δύναμη της εσωτερικής ζωής και όχι από τη δύναμη των λόγων και των εξωτερικών δραστηριοτήτων.

Το βάθος της καρδιάς και ο,τι γίνεται εκεί δημιουργούν το κάλλος που ελκύει τον έρωτα του Θεού. Οι πιο μεγάλες αγάπες είναι εσωτερικές και μυστικές.

Έτσι, όπως λέγει αλλού ο ιερός Νικόλαος Καβάσιλας, «βίος πανάμωμος (της Παναγίας) ζωή πάναγνος, άρνησις κακίας απάσης, άσκησις αρετής, ψυχή καθαρωτέρα φωτός, σώμα διά πάντων πνευματικόν... νού πτερόν ουδενός ηττώμενον ύψους... θείος έρως το της ψυχής επιθυμητόν άπαν εις εαυτόν αναλύσας Θεού κατοχή, Θεού συνουσία κτιστού παντός επέκεινα λογισμού», όλες αυτές οι εσωτερικές καταστάσεις «τον τεχνίτην αυτόν είλκυσεν εις την γην και την πλάττουσαν εκίνησε χείρα», δηλαδή η πνευματική κατάσταση της Παναγίας είλκυσε τον τεχνίτη στη γη και κίνησε την χείρα του για να αναδημιουργήσει τον άνθρωπο. Έτσι αναπλάσθηκε το ανθρώπινο γένος.

Όμως το εσωτερικό κάλλος της Παναγίας δεν είλκυσε μόνον τον έρωτα του Θεού, ο οποίος Θεός «ηράσθη του κάλλους» της Παναγίας, «και την μήτρα κατώκησεν», κατά τον ιερό υμνωδό, και ο οποίος «επεθύμησε του μυστικού κάλλους της αειπαρθένου ταύτης... και κλίνας τους ουρανούς κατέβη», κατά τον Άγιο Γρηγόριο Παλαμά, αλλά ανέδειξε ωραία και την ανθρώπινη φύση.

Γι' αυτό είπε ο ιερός Νικόλαος Καβάσιλας: «και τη παρ' εαυτής ώρα καλήν την κοινήν απέδειξε φύσιν», δηλαδή η δική της ωραιότητα και πληρότητα απέδειξε καλή και την ανθρώπινη φύση. Με αυτή την έννοια ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός θα υμνήσει την Παναγία: «Ω, θυγάτριον αξιόθεον, το κάλλος της ανθρωπίνης φύσεως».

Η Παναγία είναι το καλύτερο δώρο που προσέφερε το ανθρώπινο γένος στον Χριστό…

Στη συνείδηση της Εκκλησίας, η Αειπάρθενος Κόρη των Προφητειών, κατέχει ξεχωριστή θέση, που την καθιστά αυτή που ακριβώς είναι, σε σχέση πάντα με τον Υιό Της. Γι’ αυτό, η τιμή που δείχνουμε στη Θεοτόκο όχι μόνο δεν μειώνει τη λατρεία μας προς τον Θεό, αλλά ακριβώς, έχει το αντίθετο αποτέλεσμα: όσο περισσότερο τιμούμε τη Θεοτόκο τόσο περισσότερο συνειδητοποιούμε τη μεγαλειότητα του Υιού Της, επειδή τιμούμε την Μητέρα ακριβώς λόγω του Υιού.

Η Ορθόδοξη Θεολογία έρχεται να συμπληρώσει την παράδοση, που εμπλουτίζει το μοναδικό πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου, αποδίδει σ’ αυτό ονόματα και ιδιότητες, ανάλογα με την ιστορία, τα ήθη και τα έθιμα της κάθε περιοχής, χωρίς να καταστρέφει, όμως τη μοναδικότητά του.

Και ενώ θα περίμενε κανείς αυτή η πολυδιάσπαση του προσώπου, από τη Μεγαλόχαρη στην Εικοσιφοίνισσα, από την Ξενιά στη Χοζοβιώτισσα, από τη Γλυκοφιλούσα στη Γοργοϋπήκοο, από τη Σουμελά στην Ελευθερώτρια να προκαλεί σύγχυση, εντούτοις, αποκαλύπτει τη χωρίς μέτρο αγάπη των πιστών, τον ασίγαστο και διαχρονικό πόθο των παιδιών να δούν και να μιλήσουν στη Μητέρα τους, σύμφωνα με τις προσωπικές τους ανάγκες, προϋποθέσεις και ιδιαιτερότητες.

Και στο σημείο αυτό η θεολογική συνείδηση και εμπειρία όπως διαμορφώθηκαν Συνοδικά στους αιώνες, έρχονται να δογματίσουν για την Κόρη της Ναζαρέτ και να την εγκαταστήσουν ως Μητέρα, Θεοτόκο και Παναγία.

Η Κυρία των Αγγέλων κατέκτησε τη μητρική ιδιότητα, γιατί αναδέχθηκε την εξωπραγματική, για τα ανθρώπινα μέτρα, αποστολή να γίνει το σκεύος της εκλογής, διά του οποίου τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο της Θείας Οικονομίας. Ήταν το πρόσωπο που συγκέντρωνε όλες τις ιδιαίτερες προϋποθέσεις, για να φέρει στους κόλπους Της τον Άχρονο, να κυοφορήσει τον Αχώρητο, να γεννήσει τον Θεάνθρωπο.

Υπήρξε το πρόσωπο-κλειδί στην Ιστορία, που έβγαλε ασπροπρόσωπο το ανθρώπινο γένος και, με την έμφυτη ταπείνωση, την ευλογημένη υπακοή, τη θαυμαστή αγνότητα, την άδολη παιδικότητα, έγινε η Μητέρα του Ενανθρωπήσαντος Ιησού, δίνοντας στον πληγιαμένο από την αμαρτία άνθρωπο το δώρο της ελπίδας, της λύτρωσης και της σωτηρίας.

Την ίδια στιγμή, έγινε η μόνη και αληθινή Μητέρα των ανθρώπων, εκείνη που μετουσιώνει διαρκώς τις ελπίδες και τους πόθους τους, εκείνη που λειτουργεί ως

μεσολαβητής και πρεσβευτής των ανθρωπίνων δεήσεων και παρακλήσεων, «η μεταβολή των θλιβομένων, η απαλλαγή των ασθενούντων, η προστάτις των αδικουμένων, των πενομένων η τροφή, ξένων η παράκλησις και βακτηρία τυφλών, καταπονουμένων σκέπη και αντίληψις και ορφανών βοηθός…».

Η Πανύμνητος είναι Θεοτόκος, γιατί δεν γέννησε άνθρωπο κοινό, φθαρτό, κτιστό και θνητό· έναν από τους μεγάλους μύστες της ανθρωπότητας, έναν κορυφαίο Προφήτη και Διδάσκαλο, αλλά γέννησε «Χριστόν, τον Υιόν του Θεού τον Μονογενή, τον εκ του Πατρός γεννηθέντα προ πάντων των αιώνων… Θεόν αληθινόν εκ Θεού αληθινού γεννηθέντα, ου ποιηθέντα, ομοούσιον τω Πατρί…».

Η ιδιότητα της Κεχαριτωμένης ως Θεοτόκου την καθιστά αυτοδικαίως και Παναγία ή Υπεραγία, δηλαδή πάνω από όλους τους Αγίους, τους Οσίους, τους Μάρτυρες και Ομολογητές της Εκκλησίας μας. Όπως γλαφυρά περιγράφει ο Φώτης Κόντογλου: «Εσύ Θεοτόκε, τιμήθηκες περισσότερον από όλους και αξιώθηκες να δανείσεις σάρκα από την σάρκα σου εις τον Υιόν του Θεού και διά τούτο εξαιρέτως λέγεσαι Παναγία και Υπεραγία και, παρότι είσαι άνθρωπος γεννημένος από ανθρώπους, είσαι, όμως, κατά τα λόγια του αγγέλου “τιμιωτέρα των Χερουβίμ και ενδοξωτέρα ασυγκρίτως των Σεραφείμ”».

Περνώντας στην εθνική διάσταση της εορτής, επισημαίνουμε την αρχή της αναγέννησης του σκλαβωμένου Γένους. Ο ταπεινωμένος Ελληνισμός ξεσηκώνεται και επιτελεί το θαύμα της Επανάστασης, που πέρυσι γιορτάσαμε την επέτειο των 200 χρόνων. **Ο ρόλος της Εκκλησίας, υπήρξε καταλυτικά σημαντικός, γιατί η Εκκλησία ως η μόνη οργανωμένη οντότητα του σκαλβωμένου Ελληνισμού, έγινε μπροστάρισσα και οδηγός στον αγώνα για ελευθερία.**

Ο αγώνας αυτός δεν θα μπορούσε ποτέ να αναληφθεί, αν στα τετρακόσια χρόνια της σκλαβιάς η Εκκλησία, με τους παπάδες και τους καλογήρους της, δεν αναλάμβανε το βαρύτατο ιστορικό χρέος να προστατέψει το Γένος από τους οργανωμένους εξισλαμισμούς, να διατηρήσει ζωντανή την ελληνική γλώσσα και Παιδεία, την ελληνική αυτοσυνειδησία, την πολύτιμη θρησκευτική και πολιτιστική παράδοση του Ελληνισμού, την Ορθόδοξη πίστη, κρατώντας, έτσι ακμαίο το όραμα της ελευθερίας.

Η Εκκλησία, εκείνη την εποχή, έδωσε και αίμα της στο αγώνα για την ελευθερία. Η Ιστορία έχει καταγράψει ένδεκα Οικουμενικούς Πατριάρχες, με κορυφαίο τον Εθνοιερομάρτυρα Άγιο Γρηγόριο τον Ε΄, εκατό Αρχιερείς και έξι χιλιάδες κληρικούς και μοναχούς, οι οποίοι, με το αίμα και τη θυσία τους, πότισαν το δένδρο της ελευθερίας.

Κι όμως τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας επιχειρείται μία ανίερη προσπάθεια ευτελισμού και απομυθοποίησης του ρόλου και της προσφοράς της Εκκλησίας στον αγώνα του ’21. Στην επιχείρηση αυτή στρατεύονται, δυστυχώς, και εγχώριες δυνάμεις, πολιτικές και δημοσιογραφικές.

Η προσπάθεια αυτή δεν είναι άσχετη με τη θέση στην οποία βρίσκεται ο Ελληνισμός σήμερα, ταπεινωμένος και εξαρτημένος από τα διεθνή συμφέροντα, που δεν σέβονται την ελληνική Ιστορία, επειδή πρώτοι δεν τη σεβόμαστε εμείς.

Πρώτοι εμείς ανεχόμαστε την παραχάραξή της, πρώτοι εμείς την υποβαθμίζουμε στην εκπαιδευτική διαδικασία, πρώτοι εμείς απαξιώνουμε εκείνους που, σε πείσμα των καιρών, κάνουν τα πάντα για να την αναδείξουν στα ανιστόρητα παιδιά μας.

Το μήνυμα της σημερινής εορτής είναι ότι ο Χριστός και Ελλάδα πάνε μαζί. Είναι μεγέθη άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους και αυτό συνιστά τιμή και ιερό χρέος, να τα κρατήσουμε μέσα μας, αλλά και στην Ελλάδα της εποχής μας. Μόνο έτσι θα αποκτήσουμε και πάλι την χαμένη αυτοπεποίθηση μας, μόνο έτσι θα καταφέρουμε να βγούμε από το τέλμα και να δούμε το μέλλον μας με αισιοδοξία, μέσα στη θολή αυτή εποχή της πανδημίας και της απειλής ενός παγκοσμίου πολέμου.

Σήμερα συμπληρώνονται 93 χρόνια από της Παναγιοφάνειας του έτους 1929 όταν η Υπερύμνητος Κόρη του Ευαγγελισμού ενεφανίσθη σωματικώς στον Πανίερο Ναό Της στον Πειραιά μας, τον αφιερωμένον στον Ευαγγελισμόν Της όπως κατεγράφη ιστορικώς στις εφημερίδες της εποχής και έκτοτε η πόλις μας και η Μητρόπολίς μας είναι Παναγιοσκέπαστοι.

Έχουμε, λοιπόν, Μητέρα και Σκέπη και Προστασία την Παναγία, την Άνασσα του Κόσμου. Θάρρος και Πίστη, αδελφοί.

Δείτε πλούσιο φωτογραφικό υλικό από τον πανηγυρικό **Εσπερινό ΕΔΩ** και από τη **Θεία Λειτουργία ΕΔΩ**.